

พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พระราชพิธีสำคัญของเกษตรกรไทย

พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญเป็นพระราชพิธีที่มีมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัย จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการประกอบพระราชพิธีนี้มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ และในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้ทรงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดพิธีสงฆ์เพิ่มขึ้น ในพระราชพิธีต่างๆ ทุกพิธี ดังนั้น พระราชพิธีพืชมงคล จึงได้เริ่มมีขึ้นแต่บัดนั้นมา การจัดงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ได้กระทำเต็มรูปแบบครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๔๗๔ เว้นไปจนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ฟื้นฟูพระราชประเพณีขึ้นใหม่ และได้กระทำติดต่อกันมาทุกปีจนถึงปัจจุบัน ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร รัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชกระแสให้ปรับปรุงพิธีการบางอย่างให้เหมาะสมกับยุคสมัยและเสด็จพระราชดำเนินมาเป็นองค์ประธานในพระราชพิธีนี้ทุกปีสืบมา มีได้ขาด ในระยะแรกนั้น พระยาแรกนา ได้แก่ อธิบดีกรมการข้าวโดยตำแหน่ง สำหรับเทพีทั้งสี่พิจารณาคัดเลือก จากภริยาข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายหลังพระยาแรกนา ได้แก่ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยตำแหน่ง ส่วนผู้ที่มาทำหน้าที่เป็นเทพีคู่หาบทอง และคู่หาบทเงิน ได้พิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการหญิงโสดในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีตำแหน่งตั้งแต่ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโทขึ้นไป นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นต้นมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้วันพระราชพิธีพืชมงคลนี้เป็น **วันเกษตรกร ประจำปี** อีกด้วย

ผู้ทำหน้าที่ในพระราชพิธีพืชมงคล จรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ปี 2565

- **ผู้ทำหน้าที่ พระยาแรกนา**
 - นายทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- **เทพีคู่หาบทอง**
 - นางสาวณัฐชยา ศรีสุขสวัสดิ์ นักวิชาการปฎิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ สำนักงานการปฎิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 - นางสาวอาทิตย์ยา ทองแกมแก้ว นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กรมส่งเสริมการเกษตร
- **เทพีคู่หาบทเงิน**
 - นางสาวกัญยารัตน์ เสวตนันท์กุล นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - นางสาวชลธิชา ทองอ่อน นายสัตวแพทย์ชำนาญการ กรมปศุสัตว์
- **พระโคแรกนาขวัญ**
 - พระโคพองและพระโคเพียง

ผู้เชิญเครื่องอิสริยยศ จำนวน 4 ราย และคู่เคียง ในกระบวนแห่อิสริยยศพระยาแรกนา จำนวน 16 ราย

“ ผลการเสี่ยงทาย ปี 2565 ”

- **พระยาแรกนาเสี่ยงทายผ้านุ่ง หีบผ้าได้ 4 คืบ พยากรณ์ว่า** นี้จะมากสักหน่อย นาในที่ดอน จะได้ผลบริบูรณ์ดี นาในที่ลุ่มอาจจะเสียหายบ้าง ได้ผลไม่เต็มที่
- **พระโคเค็มเลี้ยง ลือก กินน้ำ หญ้า พยากรณ์ว่า** น้ำท่าจะบริบูรณ์พอสมควร ธัญญาหาร ผลาหาร ภักษาหาร มังสาหารจะอุดมสมบูรณ์
- **ถั่ว พยากรณ์ว่า** ผลาหาร ภักษาหาร จะอุดมสมบูรณ์ดี
- **เหล้า พยากรณ์ว่า** การคมนาคม จะสะดวกขึ้น การค้าขายกับต่างประเทศดีขึ้น ทำให้เศรษฐกิจรุ่งเรือง